

ZÁPIS: IGLO INNOVATION na téma využívání odborných znalostí v oblasti deep-tech

Datum:	17.05.2022
Místo konání:	Online
Zapsal/a:	Michaela Hnízdilová, junior konzultant pro výzkum

Podpora inovátorů a podnikatelů z deep-tech sektoru

Dne 17. května 2022 se uskutečnilo setkání pracovní skupiny IGLO Innovation, které bylo zaměřeno na představení [zprávy na téma využívání odborných znalostí evropského podnikání v oblasti deep-tech](#). Zprávu představila Cheryl Martin, která je členkou expertní skupiny Evropské rady pro inovace (EIC) a hlavní spoluautorkou publikace. V minulosti byla také Martin dočasnou ředitelkou americké [Agentury pro pokročilé výzkumné projekty v energetice](#) (Advanced Research Projects Agency-Energy, ARPA-E) a mimo to také vedla její program „Technology-to-Market“, který pomáhá průlomovým technologiím z oblasti energetiky s uvedením na trh.

V úvodu setkání představila Martin fungování americké [Agentury ministerstva obrany pro pokročilé výzkumné projekty](#) (Defense Advanced Research Projects Agency, DARPA) a její vývoj. Právě tato agentura sloužila jako inspirace pro EIC při náboru prvních programových manažerů. Původní název agentury byl ARPA a k jejímu přejmenování došlo v roce 1972. Agentura je zodpovědná za výzkum a vývoj nových technologií pro vojenské užití a na jejím modelu byly postaveny další dvě agentury, [IARPA](#) v roce 2006 a ARPA-E v roce 2019. V nedávné době se v USA začalo diskutovat o rozšíření portfolia o oblast klimatu, dopravy a zdraví. Ve Velké Británii, a i v Evropské unie existují také názory o založení podobných agentur, které by řešily naléhavé globální výzvy.

Celkově jsou organizace ARPA součástí většího ekosystému, který pokrývá výzkum a vývoj až po jeho finální implementaci. Klíčovými prvky modelu ARPA jsou: 1. programový manažer (funkce na dobu určitou), 2. odvážný cíl a výsledek (často považován za neuskutečnitelný), 3. detailní plány s milníky a metrikami, 4. dostatečný rozpočet, 5. široká škála angažovaných partnerů, 6. schopnost aktivně řídit projekty. V neposlední řadě mají ARPA programy za cíl identifikovat a řídit rizika za účelem zvýšení dopadu.

Po obecném představení fungování modelů ARPA Martin blíže představila programy a iniciativy na podporu využívání odborných znalostí v deep-tech sektoru v rámci ARPA-E. Prvním programem je [„Technology to Market“](#), který pomáhá průlomovým energetickým technologiím s uvedením na trh. V rámci programu musí být 5 % finančních prostředků projektů použito na aktivity zaměřené na uvádění technologií na trh a zároveň se od každého projektového týmu vyžaduje, aby navrhl a dodal plán pro uvedení technologií na trh, který bude vhodný pro jeho fázi vývoje. Probíhají také setkání programových týmů, které zahrnují spolupráci mezi společnostmi, investory a odborníky. Druhým programem je program [SCALEUP](#) (Seeding Critical Advances for Leading Edge Technologies with Untapped Potential), který byl spuštěn koncem roku 2019. Významnou složkou programu je financování pro demonstrační projekty (odměny za projekty se pohybují od 2 do 20 milionů dolarů). Program se podílí na nákladech projektů (33 % a 20 % pro malé podniky), poskytuje mentoring a propojení v rámci networkingové sítě. Projekty musí být dříve oceněny ARPA-E.

V neposlední řadě v roce 2021 DARPA spustila [iniciativu „Embedded Entrepreneurship“](#), která reaguje na to, že dopad technologií a s ním spojeno vytváření společenských změn je oslaben z důvodu nedostatku podnikatelských dovedností a s ním spojeným nedostatečným porozuměním dynamiky soukromého sektoru. Cílem je v příštích pěti letech podpořit 150 týmů. Iniciativa poskytuje finanční podporu (250 000 dolarů) na najmutí obchodního manažera k vytvoření strategie uvedení na trh, poskytuje specializované mentory pro komercializaci a propojení účastníků s pracovní skupinou DARPA zaměřenou na soukromý sektor.

Po představení amerických programů a iniciativ v rámci organizací ARPA představila Martin doporučení vycházející ze [zprávy na téma implementace proaktivního řízení EIC jako průkopníka pro deep-tech technologie a inovace](#) z roku 2020. Tato publikace předcházela [zprávě na téma využívání odborných znalostí evropského podnikání v oblasti deep-tech](#) z letošního roku.

Zpráva pokrývá širokou škálu doporučení ve třech oblastech s cílem dosáhnout maximálního dopadu financování EU prostřednictvím EIC. První část zprávy je zaměřena na tvorbu programu a obsahuje doporučení týkající se například podpory programových manažerů EIC a jejich zapojení do výběru a hodnocení projektových návrhů. Druhá část zprávy pokrývá problematiku aktivní správy portfolia EIC a doporučuje například zavedení dodatečného financování programu. Poslední část zprávy je zaměřena na tzv. „přechodové aktivity“, které cílí na vytvoření týmu „tech-to-market“, založení „EIC Fellowships“ a vytvoření deep-tech školícího programu.

Na konci své prezentace představila Martin doporučení, které vycházejí z aktuální zprávy z letošního roku. Zpráva navrhuje vytvoření dvou speciálních programů, které budou určené k získávání nových podnikatelských talentů z oblasti deep-tech. Konkrétně se jedná **EIC Trailblazer**, který je určený ke školení a mentoringu Ph.D. a postdoků, kteří jsou součástí týmů projektů EIC Pathfinder a EIC Transition. Druhým programem je **EIC Pioneer**, který by měl existovat jako doplněk národních a regionálních programů a podporovat mladé výzkumníky, jejichž ambicí je stát se podnikateli v deep-tech, a ideálně je připravit na budoucí účast v programech EIC. V rámci EIC Pioneer, by také mělo EIC zvážit zavedení tzv. „značky kvality“, která by usnadnila oceněným podnikatelům přístup k dalšímu financování na regionální/národní úrovni. Dle zprávy by tyto programy měly být implementovány postupně a zároveň by mělo EIC zavést metriky (a případně i cíle), které by v budoucnu posloužily při jejich úpravách. Zpráva také apeluje na EIC, aby zajistilo, že má dostatek interních zdrojů pro řízení pilotních programů, hodnocení jejich účinnosti a pro budování odborných znalostí a osvědčených postupů mezi EIC a členskými státy. V neposlední řadě by mělo EIC vytvořit webovou stránku, která bude obsahovat relevantní informace týkající se deep-tech sektoru (spolupráce na regionální a vnitrostátní úrovni, informace, jak se zapojit do EIC networkingové sítě, aj.)

Q: Jaký profil při náboru programových manažerů hledáte? Jaká byla vaše dosavadní zkušenost s nábořem?

A: Nejlepšími programovými manažery jsou z mé zkušenosti lidé, kteří mají svou vizi, a ne vždy dodržují všechna pravidla. Tyto lidi většinou nemůžete zařadit do žádných „škatulek“. Dodala bych také, že v USA je mnohem běžnější, že lidé pracují v různých sektorech a nemají problém se změnou. Jinými slovy, je velice běžné, že začínáte například v soukromém sektoru (nebo naopak ve státním) a pak se přesunete například do sektoru akademického. Díky tomu nasbíráte mnoho různých zkušeností, které pak můžete využít jako programový manažer. V Evropě to dle mého názoru není tak běžné.